

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.10.2016.- 28.10.2016.

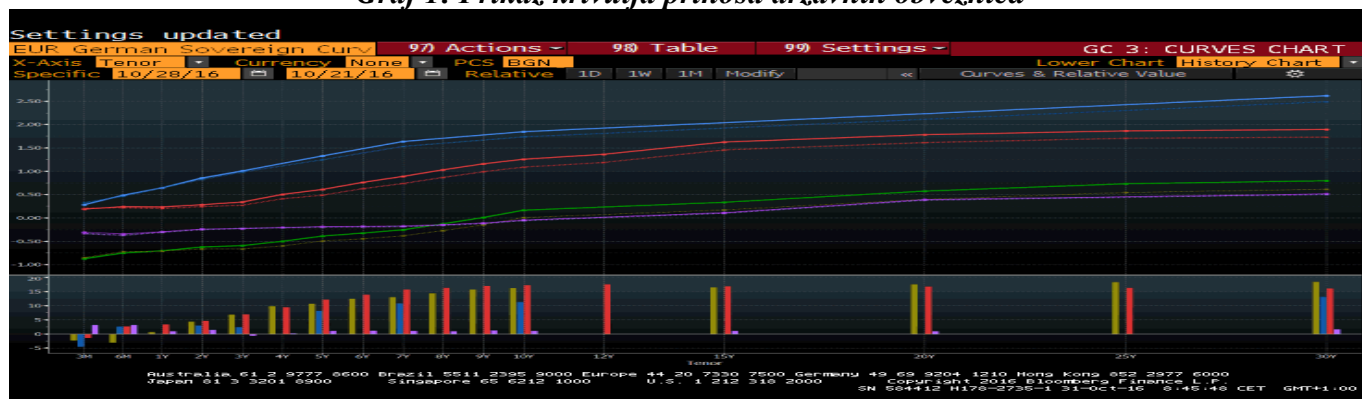
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.10.16		28.10.16		21.10.16		28.10.16		21.10.16		28.10.16		21.10.16		28.10.16	
2 godine	-0,66	-	-0,62	↗	0,82	-	0,85	↗	0,24	-	0,29	↗	-0,25	-	-0,24	↗
5 godina	-0,50	-	-0,39	↗	1,24	-	1,32	↗	0,49	-	0,61	↗	-0,20	-	-0,18	↗
10 godina	0,01	-	0,17	↗	1,73	-	1,85	↗	1,09	-	1,26	↗	-0,05	-	-0,04	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.10.16	-	28.10.16	
3 mjeseca	-0,852	-	-0,876	↘
6 mjeseci	-0,725	-	-0,756	↘
1 godina	-0,669	-	-0,679	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.10.2016. godine (pune linije) i 21.10.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Bolji podaci PMI indeksa koji su početkom protekle sedmice objavljeni za eurozonu su uticali na blagi rast prinosa obveznica eurozone, dok je bitniji rast zabilježen u srijedu, a isti je intenziviran u četvrtak, kada je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica povećan na najveći nivo od 24. maja ove godine. Rast prinosa u eurozoni je dio trenda rasta prinosa na globalnom nivou, zbog povećanih inflatornih očekivanja, kao i zbog povećane ponude obveznica članica eurozone u posmatranom periodu. Glavni ekonomista Markita Williamson je izjavio da je privreda eurozone pokazala nove znakove jačanja početkom četvrtog kvartala, te da najveći rast u tekućoj godini ukazuje na to da je moguće da bude i veći. On je dodao i to da bi izgledi jakog četvrtog kvartala mogli uticati na rast špekulacija postepenog povlačenja kvantitativnih olakšica ECB-a. Tržišni učesnici očekuju da bi na decembarskoj sjednici ECB-a trebalo da budu saopšteni detalji o budućnosti kvantitativnih olakšica, s tim da su zvaničnici ove institucije tokom protekle sedmice ukazivali na pozitivne efekte stimulativnih mjera, odnosno da će iste ostati na snazi sve dok se inflacija ne povrti na održive nivoe.

Evropska komisija je zatražila od Vlade Italije pojašnjenje zbog čega je dozvolila da se određeni ciljevi, koji su dogovoreni tokom ove godine s ovom institucijom, premaše uprkos tome što limit budžetskog deficita od 3% GDP-a nije prekršen. Pored Italije, Evropska komisija je zatražila i određena pojašnjenja o pitanju finansija od Španije, Kipra, Finske, Belgije, Portugala i Litvanije.

Rejting agencija S&P je povećala izgleda kreditnog rejtinga Francuske (AA) na „stabilan“ sa „negativan“. Belgija je po rekordno niskim prinosima emitovala desetogodišnje (0,192%), petnaestogodišnje (0,567%) i tridesetogodišnje (1,003%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,687%), šestomjesečne (-0,662%) i po rekordno niskom prinosu (-0,635%) jednogodišnje trezorske zapise, a Italija šestomjesečne trezorske zapise (-0,295%). Finska je po rekordno niskom prinosu od 0,411% emitovala obveznice s dospijecem od 15 godina, dok je po većem prinosu Njemačka emitovala petogodišnje obveznice (-0,46%), a najveći rast prinosa u poređenju s prethodnim aukcijama zabilježen je kod petogodišnjih (0,57%) i desetogodišnjih (1,60%) obveznica Italije. Austrija je putem banaka emitovala dvije milijarde EUR obveznica s dospijecem od 70 godina.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	OKT	52,8	53,7	52,6
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SEP	5,1%	5,0%	5,1%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	OKT	104,9	106,3	104,9
4.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	OKT	109,6	110,5	109,5
5.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	SEP	-16,8	-66,3	50,2
6.	Stopa nezaposlenosti – Španija (kvartalno)	III kvartal	19,3%	18,9%	20,0%
7.	Bilans budžeta – Španija (u milijardama EUR)	SEP	-	-28,53	-31,09
8.	GDP – Francuska (kvartalno) prelim.	III kvartal	0,3%	0,2%	-0,1%
9.	GDP – Austrija (kvartalno)	III kvartal	-	0,5%	0,1%
10.	GDP – Španija (kvartalno) prelim.	III kvartal	0,7%	0,7%	0,8%
11.	GDP – Belgija (kvartalno) prelim.	III kvartal	-	0,2%	0,5%
12.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	OKT	0,7%	0,7%	0,5%
13.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	OKT	0,6%	0,5%	0,5%
14.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	OKT	0,3%	0,5%	0,0%

SAD

Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi američkih obveznica su zabilježili rast. Uticaj na njihovo kretanje imale su izjave nekolicine FED-ovih zvaničnika koji su signalizirali da takvu odluku očekuju do kraja godine, odnosno na novembarskom ili, što je vjerovatnije, na decembarskom sastanku FOMC-a. Krajem protekle sedmice objavljen je preliminarni podatak o najvećem kvartalnom povećanju GDP-a SAD-a u posljednje dvije godine od 2,9% na godišnjem nivou tokom trećeg kvartala ove godine. Kretanje ovog pokazatelja koje je bilo bolje od prethodnog podatka i od očekivanja je povećalo špekulacije da će FED do kraja godine povećati referentnu kamatnu stopu. Ipak, na određenu neizvjesnost prisutnu na finansijskom tržištu SAD-a utiče i održavanje predsjedničkih izbora u ovoj zemlji, koji se uskoro održavaju. Vjerovatnoća povećanja referentne kamatne stope, mjerena kretanjem fjučersa na FED-ovu efektivnu kamatnu stopu za decembar ove godine iznosi 71%. Tokom ove sedmice održava se redovni sastanak FOMC-a, te je tržište u iščekivanju signala sa ovog sastanka, s obzirom na to da veoma mali broj analitičara očekuje povećanje na ovom sastanku.

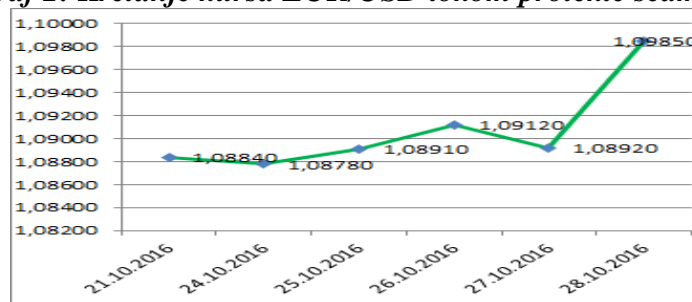
Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – prvi preliminarni podatak (G/G)	III kvartal	2,6%	2,9%	1,4%
2.	Indeks lične potrošnje – prvi prelim. podatak (G/G)	III kvartal	2,6%	2,1%	4,3%
3.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	SEP	1,0%	1,5%	-2,5%
4.	Trgovinski bilans (USD milijardi)	SEP	-60,5	-56,1	-59,2
5.	Indeks ekonomskih aktivnosti FED iz Čikaga	SEP	-0,13	-0,14%	-0,72
6.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	SEP	-1,5%	3,1%	-8,6%
7.	Indeks potrošačkog povjerenja	OKT	101,5	98,6	103,5

8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	OKT	-4	-4	-8
9.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Kansas Sitija	OKT	3	6	3
10.	Broj inicijalnih zahtjeva nezaposlenih za pomoć	22.OKT	256.000	258.000	261.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan s nivoa od 1,0884 na nivo od 1,0985.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Inflatorna očekivanja u Velikoj Britaniji su tokom oktobra povećana na rekordno visok nivo, što je odraz zabrinutosti domaćinstava oko uticaja deprecijacije GBP na nivo cijena. Istraživanje koje su proveli Citigroup i YouGov Plc su pokazala da su očekivanja za inflaciju povećana na 2,5% sa septembarskih 1,7%, što je najveći mjesečni rast od kada se ove serije prate, odnosno od 2005. godine.

U prvom mjesecu programa otkupa korporativnih obveznica, BoE je kupila skoro dvije milijarde GBP korporativnih obveznica, što se može protumačiti kao ubrzani početak podrške ekonomiji Velike Britanije nakon Brexita. U prošloj sedmici BoE je kupila oko 435 miliona GBP ovih obveznica, te je tako ukupna suma ovih vrijednosnih papira povećana na 1,99 biliona GBP. BoE je do sada potrošila 20% budžeta planiranog za ove namjene i za period od 18 mjeseci, a rezultat je nastojanja da se snize troškovi pozajmljivanja kompanija i podstaknu investicije usljed neizvjesnosti oko napuštanja EU.

Viši sud Sjeveroistočne Irske je presudio da zakoni ove provincije ne predstavljaju ograničenje da premijer Velike Britanije bude u mogućnosti da pokrene proces napuštanja EU. Slično pitanje je postavljeno i Višem sudu u Londonu, u sklopu kampanje kojom se tvrdilo da Vlada nema autoritet da pokrene član 50. Ugovora o EU bez podrške Parlamenta. Viši sud u Sjeveroistočnoj Irskoj je istakao da se njegove odluke tiču zakona i prava koji važi u ovoj regiji, te ne želi da prejudicira slučaj u Engleskoj.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	CBI poslovni optimizam OKT	-	-8	-47
2.	GDP (Q/Q) A III KVARTAL	2,1%	2,3%	2,1%
3.	Uslužni sektor (M/M) AUG	0,1%	0,2%	0,4%
4.	Gfk povjerenje potrošača OKT	-3	-3	-1

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89002 na nivo od 0,90043, dok je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,2234 na nivo od 1,2185.

JAPAN

Početak protekle sedmice objavljen je redovni kvartalni izvještaj u kojem je BoJ zadržala optimističan ekonomski pogled na većinu od devet regija u zemlji. U međuvremenu, Reuters je objavio vijest da povjerenje japanskih proizvođača u oktobru, drugi mjesec zaredom, bilježi rast na najveći nivo u posljednjih pola godine. Japanski mediji su objavili vijest da je mala vjerovatnoća da će BoJ smanjiti kamatne stope na sutrašnjem sastanku. Takođe, očekuje se da će BoJ smanjiti inflatorna očekivanja za fiskalnu 2017. godinu sa sadašnjih 1,7%.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da bi banke u budućnosti mogle usporiti s otkupom desetogodišnjih obveznica, ukoliko prinosi na ove obveznice budu značajno smanjeni ispod nivoa oko 0%. Pored toga, Kuroda je istakao da očekuje da će ekonomski rast Japana ubrzati u narednoj fiskalnoj godini u odnosu na tekuću godinu, pod uticajem boljih izgleda globalnog privrednog rasta.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

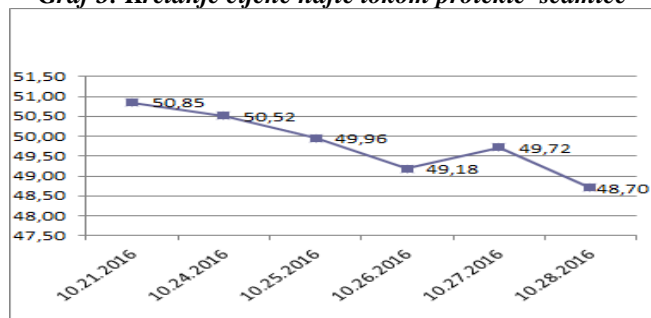
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	SEP	-0,5%	-0,5%	-0,5%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	SEP	0,1%	0,0%	0,2%
3.	Stopa nezaposlenosti	SEP	3,1%	3,0%	3,1%
4.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	SEP	366,1	498,3	-19,2
5.	Izvoz (G/G)	SEP	-10,8%	-6,9%	-9,6%
6.	Uvoz (G/G)	SEP	-17,0%	-16,3%	-17,2%
7.	Vodeći indeksF	AUG	-	100,9	100,0
8.	Koicidirajući indeks F	AUG	-	112,0	112,1
9.	PMI indeks radnointenzivnog sektora P	OKT	-	51,7	50,4

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast s nivoa od 112,95 na nivo od 115,06. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan s nivoa od 103,80 na nivo od 104,74.

NAFTA I ZLATO

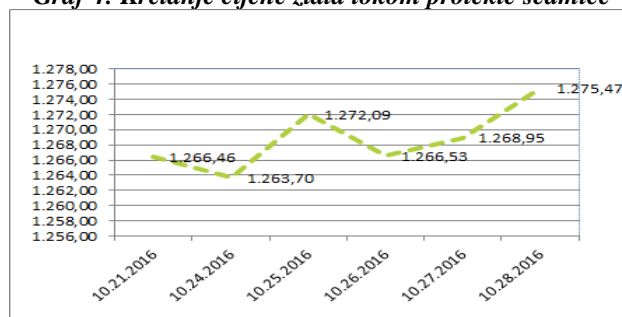
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 50,85 USD (46,72 EUR). Početkom protekle sedmice cijena jednog barela sirove nafte je zabilježila smanjenje. Tokom protekle sedmice na tržištu su se pojavile špekulacije da je nekoliko zemalja članica OPEC-a spremno da smanji proizvodnju za 4%. Međutim, zvaničnici Iraka su već ranije sugerisali da ova zemlja neće smanjiti obim proizvodnje s obzirom na to da učestvuje u ratnim dešavanjima. Ipak, tržište nije promptno reagovalo na objavljivanje ovih informacija, ali su se krajem protekle sedmice na tržištu pojavile određene sumnje u uspjeh pregovora o smanjenju obima proizvodnje nafte, odnosno da dogovor neće biti postignut do novembarskog sastanka predstavnika zemalja članica OPEC-a. Tokom protekle sedmice objavljena je informacija da su američke zalihe nafte smanjene za 553.000 barela na sedmičnom nivou, te su ukupne zalihe smanjene na najniži nivo od januara ove godine. Pored toga, objavljena je i informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u, nakon što je 17 sedmica zaredom ovaj pokazatelj bilježio rast. Cijena nafte je na zatvaranju tržišta u petak iznosila 48,70 USD (44,33 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja smanjenje od 4,23%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.266,46 USD (1.163,60 EUR), te je tokom trgovanja u ponedjeljak zabilježila blago smanjenje. Međutim, govor predsjednika ECB-a Draghija je tokom trgovanja u utorak uticao na blagi rast cijene ovog plemenitog metala. U svom govoru, predsjednik Draghi je istakao pozitivne efekte koje niske kamatne stope imaju na privredu eurozone, odnosno da predstavljaju podršku potrošnji i radnim mjestima. Uticaj na kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice su imale informacije o povećanju fizičke tražnje za zlatom u Indiji, ali i iščekivanje signala koji bi mogli uputiti investitore u buduće kretanje referentne kamatne stope u SAD-u. Osim toga, tokom protekle sedmice objavljena je i informacija da je Kina tokom septembra povećala uvoz zlata u odnosu na prethodni mjesec, kao i da su centralne banke Kazahstana i Rusije povećale pozicije monetarnog zlata u svojim deviznim rezervama. Ipak, učesnici na tržištu zlata i dalje najveću pažnju posvećuju analizi podataka i izjava FED-ovih zvaničnika, koji bi mogli signalizirati buduće kretanje FED-ove monetarne politike. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.275,47 USD (1.161,10 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.